

Sygn. akt: I C 1594/17

WYROK

WIMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Gawecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Sławomira Konieczna

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2018 r. w Poznaniu

przy udziale -----

sprawy z powództwa

Krajowego Ośrodka (...) w W. Oddział Terenowy w P.

przeciwko

A. B.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 80.407,79 zł (osiemdziesiąt tysięcy czterysta siedem złotych i 79/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 21 lipca 2017 r. do dnia 23 marca 2018 r.;
2. zasądzone w punkcie 1 świadczenie w łącznej kwocie 84.185,85 zł rozkłada na 42 miesięczne raty, z czego 41 rat w kwocie 2.000 zł każda i ostatnia rata w kwocie 2.185,85 zł z zastrzeżeniem, że raty te będą płatne do 15-go dnia każdego miesiąca, poczynając od kwietnia 2018 roku i to wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z kwot, a nadto z zastrzeżeniem, że w przypadku uchybienia w płatności dwóch kolejnych rat cała pozostała do zapłaty należność stanie się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia uchybienia w płatności drugiej kolejnej raty od całej niespłaconej dotąd należności do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
4. kosztami procesu obciąża w całości pozwanego i na tej podstawie zasądza od pozwanego na rzecz powoda 9.421 zł (dziewięć tysięcy czterysta dwadzieścia jeden złotych).

/-/ SSO Katarzyna Gawecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lipca 2017 roku powód A. (...) W., Oddział Terenowy w P. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, by pozwany A. B. zapłacił na jego rzecz kwotę 87 407,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu (tj. od 21 lipca 2017 roku) do dnia zapłaty oraz kosztami

procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a w przypadku wniesienia sprzeciwu wniósł o rozpoznanie sprawy w trybie zwykłym zgodnie z żądaniem pozwu.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że w dniu 14 sierpnia 2013 roku strony zawarły umowę sprzedaży nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zgodnie z umową cena sprzedaży została ustalona na kwotę 704 900 zł, a pozwany przed jej zawarciem zapłacił część ceny w kwocie 70 700 zł, natomiast pozostałą część (634 200 zł) zobowiązał się zapłacić w 14 równych rocznych ratach w wysokości po 45 300 zł każda. Pomimo upływu terminu zapłaty dłużnik nie uiszczył w całości wymagalnej części ceny sprzedaży, tj. rat z terminem płatności 31 maja 2015 roku i 31 maja 2016 roku wraz z oprocentowaniem. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: 3 498,21 zł jako część raty płatnej 31 maja 2015 roku, 27 525,66 zł – oprocentowanie, 478,54 zł – odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 3 498,21 zł do dnia 20 lipca 2014 roku, 45 300 zł rata płatna do 31 maja 2016 roku oraz 3 605,38 zł – ustawowe odsetki za opóźnienie liczone od kwoty 45 300 zł do dnia 20 lipca 2017 roku. Dłużnik został wezwany do zapłaty wezwaniem z dnia 20 września 2016 roku oraz 12 stycznia 2017 roku, jednak należności nie uiszczył, w związku z czym pozew należy uznać za uzasadniony.

W dniu 28 lipca 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Okręgowym w Poznaniu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 30).

Sprzeciw od powyższego nakazu wniósł pozwany (k. 41), uznając powództwo w całości i wnosząc o rozłożenie zasądzonego świadczenia w kwocie 80 407,79 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 lipca 2017 roku do dnia wyrokowania na równe raty miesięczne w wysokości 2 000 zł każda, płatne do 15 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności, nieobciążania pozwanego obowiązkiem poniesienia kosztów postępowania oraz przeprowadzania rozprawy pod nieobecność pozwanego i jego pełnomocnika.

Pozwany nie zakwestionował żądania pozwu, wskazał jedynie, że z uwagi na swoją trudną sytuację finansową nie jest możliwym jednorazowe spełnienie świadczenia, w związku z czym domaga się zastosowania względem niego art. 320 kpc, co pozwoliłoby mu na spełnienie zobowiązania względem powoda.

Pismem z dnia 30 października 2017 roku (k. 60) powód poinformował, że zgodnie z ustawą z dnia 10 lutego 2017 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku (...) (Dz.U. z dnia 23 marca 2017 roku) Krajowy Ośrodek (...) z dniem 1 września 2017 roku z mocy prawa wstąpił w ogół praw i obowiązków zniesionej z dniem 31 sierpnia 2017 roku A. (...) (art. 45, 46, 47 ustawy).

W tym samym piśmie powód wskazał, że istnieje możliwość spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach po 2 000 zł każda pod warunkiem uprzedniej spłaty istniejącego dalszego zadłużenia, na które składa się: 45 300 zł tytułem należności głównej (rata płatna do 31 maja 2017 roku), 1 277 zł – odsetki ustawowe według stanu na 25 października 2017 roku oraz 3 407,20 zł z tytułu oprocentowania – łącznie 49 984,29 zł. Jednocześnie powód poinformował, że nie jest możliwa rezygnacja z kosztów procesu, z uwagi na poniesiony koszt wpisu sądowego od pozwu.

Pismem z dnia 16 listopada 2017 roku (k. 67) pozwany zaakceptował przedstawiony przez inicjatora procesu warunek rozłożenia dochodzonych niniejszym pozwem należności na raty i zapewnił, że poczyni starania, by do końca grudnia 2017 roku warunek ten został pełniony.

Podczas rozprawy w dniu 23 marca 2018 roku (k. 101) powód oświadczył, że nie wyraża zgody na rozłożenie należności na raty, z uwagi na fakt, że pozwany, mimo zapewnień nie uregulował należności płatnej do 31 maja 2017 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 sierpnia 2013 roku powód A. (...) W., Oddział Terenowy w P. aktualnie: Krajowy Ośrodek (...) oraz pozwany zawarli umowę sprzedaży nieruchomości z Zasobu Własności Rolnych Skarbu Państwa, tj. nieruchomości położonej w D., gmina S., obręb D., Powiat (...), stanowiącej działkę numer (...), R – grunty orne o obszarze 16,8357 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...) oraz nieruchomości położonej w D., gmina S., obręb D., powiat

(...), stanowiącej działkę numer (...)- grunty rolne o obszarze 0.4956 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...).

W § 6 umowy ustalono, że cena sprzedaży nieruchomości wynosić będzie 704 900 zł oraz wskazano, że kupujący (A. B.) zapłacił już część ceny sprzedaży wynoszącą 70 700 zł. Kupujący oświadczył również, że zobowiązuje się zapłacić resztę ceny sprzedaży w kwocie 634 200 zł w 14 równych ratach rocznych w kwotach po 45 300 zł każda, powiększonych o należne oprocentowanie preferencyjne liczone każdorazowo od pozostałej do zapłaty reszty ceny sprzedaży, do dnia zapłaty każdej raty w wysokości 2%, płatnych do 31 maja każdego roku, począwszy od maja 2014 roku na rachunek A. (...) P.. Strony ustaliły, że w przypadku niedotrzymania terminów płatności wymienionych w § 6 należności od dnia wymagalności niezapłaconej raty należności stosuje się oprocentowanie w wysokości stopy dyskontowej stanowiącej stopę bazową ogłoszoną w komunikacji Komisji Europejskiej powiększonej o 1 punkt procentowy.

Okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : kopia aktu notarialnego z dnia 14 sierpnia 2013 roku rep. (...) notariusz O. P. (k. 8-21)

W dniu 21 kwietnia 2015 roku powód wystosował do pozwanego pismo wskazujące, że termin płatności kolejnej raty upływa w dniu 31 maja 2015 roku, a jej wysokość to 54 109,30 zł tj. bieżąca należność w kwocie 45 300 zł wraz z oprocentowaniem w kwocie 8 809,30 zł. Pozwany należności tej nie spłacił w całości.

W dniu 20 kwietnia 2016 roku powód wystosował do pozwanego pismo informujące o płatności, z którego wynikało, że termin płatności kolejnej raty upływa w dniu 31 maja 2016 roku. W piśmie wyszczególniono, że na bieżącą należność składało się: 2 x 45 300 zł (raty płatne do maja 2015 i 2016 roku), 24 012,23 zł (oprocentowanie), 1 053,99 zł (odsetki). Z uwagi na fakt, że pozwany uregulował kwotę 41 801,79 zł z tytułu bieżącej należności, 12 344,34 zł z tytułu oprocentowania oraz 853,87 zł z tytułu odsetek do zapłaty pozostała kwota 60 666,22 zł.

W związku z brakiem płatności we wskazanym terminie w dniu 20 września 2016 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty i wskazał, że aktualne zadłużenie wynosi 66 041,53 zł. Kolejne wezwanie pochodziło z dnia 12 stycznia 2017 roku, a zadłużenie wynosiło 71 512,83 zł.

Dowód: kopia zawiadomień o płatności (k. 22-23), rozliczenie umowy (k. 24-25). Kopia wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 26-27, 28-29), rozliczenie umowy na dzień 25 października 2017 roku (k. 61-62)

Pozwany A. B. ma lat 65, z zawodu jest rolnikiem mechanikiem. Utrzymuje się z renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym przyznanej bezterminowo w wysokości 650 zł. Jest właścicielem nieruchomości rolnych o powierzchni 39,82 ha, które z uwagi na całkowitą niemożliwość wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym wydzierżawił córce. Ustalony umową czynsz dzierżawny wynosi 2 q/ha pszenicy, co w skali rocznej daje 79,64 q pszenicy. Wartość pszenicy w 2017 roku wynosiła ok. 650 zł/tonę, wysokość czynszu dzierżawnego wynosiła więc ok. 5 200 zł. (ok. 430 zł miesięcznie), w związku z czym miesięczny łączny dochód pozwanego to ok. 1 080 zł.

Aktualnie pozwany hoduje 29 sztuk bydła, jednak nie uzyskuje z tego tytułu spodziewanych zysków - z uwagi na warunki atmosferyczne przyrost wagi hodowanych zwierząt nie był tak duży, jak szacował to pozwany. Aktualnie poszczególne zwierzęta ważą ok. 600 kg, podczas gdy waga bydła przeznaczonego na sprzedaż (optymalna) powinna wynosić ok. 800-850 kg. Cena za kilogram bydła wynosi ok. 6,50-8 zł.

Pozwany nie posiada obecnie środków, które pozwoliłyby mu na jednorazową spłatę zobowiązania. W przypadku, gdy ze sprzedaży bydła nie osiągnie prognozowanych zysków będzie zmuszony sprzedać część gospodarstwa, by spłacić zadłużenie względem powoda.

Dowód: kopia legitymacji rencisty pozwanego (k. 69), kopia wypisu z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy (k. 70), zaświadczenie o stanie zdrowia (k. 72-76), kopia umowy dzierżawy (k. 77-82), zeznania pozwanego (k. 101-102)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt dokumentów oraz na podstawie zeznań pozwanego.

Wiarygodność i autentyczność dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, także Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Na przymiot wiarygodności zasługiwały zeznania pozwanego, które były spójne i logiczne, a także znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, pozwoliły one na ustalenie, czy w niniejszej sprawie winien znaleźć zastosowanie art. 320 kpc.

Sąd zważył, co następuje:

Co do zasady powództwo zasługiwało na uwzględnienie i jako takie zostało uwzględnione w przeważającej części.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego wskazanych w pozwie kwot w związku z nieuiszczonymi ratami wynikającymi z zawartej między stronami umowy sprzedaży nieruchomości. Powód dochodził zapłaty kwoty 80 407,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu (tj. od 21 lipca 2017 roku) do dnia zapłaty oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu uznał powództwo w całości (k. 41) wniósł jedynie o rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty w wysokości nie wyższej niż 2 000 zł.

Zgodnie z art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo jeżeli zmierza do obejścia prawa. Ocena, czy zachodzi jedna z wymienionych przesłanek niedopuszczalności uznania powództwa powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy (co potwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 21 stycznia 1999 roku, I ACa 890/98).

Należy wskazać, że uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (orzeczenie Sądu Najwyższego z 28 października 1976 r., sygn. akt II CRN 232/76, OSNCP 1977 r., nr 5-6, poz. 101).

Zdaniem Sądu nie zachodziły żadne przesłanki, które uzasadniałyby kwestionowanie uznania powództwa przez pozwanego. Okoliczności sprawy, w zakresie niezbędnym do jego uznania były bezsporne – choćby fakt, że pozwany nie uiścił kolejnych rat związanych z umową sprzedaży nieruchomości. Stąd też Sąd, w punkcie 1. wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 80 407,79 zł i to wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia wyrokowania, tj. od 21 lipca 2017 do dnia 23 marca 2018 roku.

W toku postępowania pozwany domagał się rozłożenia zasądzonej należności na raty z uwagi na fakt, że jednorazowa spłata tak wysokiej kwoty (ponad 80 000 zł) skutkowałaby koniecznością sprzedaży przynajmniej części gospodarstwa rolnego. Początkowo powód wyraził na tę propozycję zgodę, jednak później domagał się oddalenia tego wniosku gdyż pozwany nie uregulował kolejnych zobowiązań.

Zgodnie z art. 320 kpc - w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Jak wskazuje się w literaturze – o tym, czy chodzi o szczególnie uzasadnione wypadki, decydują okoliczności konkretnej sprawy. Z reguły chodzić będzie o okoliczności leżące po stronie pozwanego dłużnika, jego sytuację majątkową, finansową, rodzinną, które czynią nierealnym spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzanego świadczenia. Nie można jednak nie brać pod uwagę także sytuacji samego wierzyciela (tak k. Piasecki, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Tom I, Warszawa, s. 1176). W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodził szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu przywołanego przepisu.

Powołany przepis zawiera szczególną zasadę wyrokowania określaną jako „moratorium sędziego”, zgodnie z którą sąd jest upoważniony do zmiany terminu wykonania zobowiązania w ten sposób, iż świadczenie jednorazowo wymagalne i płatne natychmiast może stać się świadczeniem płatnym później w oznaczonych w wyroku częściach. Takie rozstrzygnięcie wywiera skutek w zakresie prawa materialnego, modyfikuje bowiem treść stosunku cywilnoprawnego łączącego wierzyciela (powoda) i dłużnika (pozwanego). W konsekwencji uprawnia ona sąd do odstąpienia w wyroku od obciążenia pozwanego dłużnika odsetkami za okres poprzedzający płatność rat oznaczonych w wyroku. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego (uchwała z dnia 22 września 1970r., III PZP 11/70, OSNC nr 4, poz. 61, uchwała z dnia 15 grudnia 2006r., III CZP 126/06), sąd nie może - na podstawie art. 320 - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie. Jednakże rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. W świetle powyższego – w takim przypadku rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty sytuacja wierzyciela jest mniej korzystna.

Ustawodawca nie określił bliżej, jakie okoliczności „w szczególnie uzasadnionych wypadkach” uzasadniają rozłożenie przez sąd na raty zasądzonego świadczenia. Nie można ich wymienić w sposób wyczerpujący, albowiem ustawodawca pozostawił ich ocenę sądowi orzekającemu w zależności od całokształtu danej, indywidualnie traktowanej, sprawy.

Analizując sytuację materialną pozwanego oraz przedstawioną przez niego argumentację Sąd uznał, że w niniejszej sprawie artykuł 320 kpc winien mieć zastosowanie. W pierwszej kolejności zaakcentować należy, że pozwany, jako osoba prowadząca gospodarstwo rolne, zawarła z powodem umowę sprzedaży nieruchomości i – zgodnie z założeniami – poszczególne roczne raty wynikające z tejże umowy sprzedaży miały być płatne ze środków uzyskiwanych z prowadzenia gospodarstwa.

Z dokumentacji i zeznań pozwanego (które zostały uznane za wiarygodne) wynikało, że jego stan zdrowia nie jest dobry, uzyskuje on rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w kwocie ok. 650 zł. Mając na uwadze, że środki te nie wystarczają pozwanemu na utrzymanie zdecydował się on na wydzierżawienie posiadanych przez siebie gruntów rolnych swojej córce, która wraz z mężem prowadzi uprawę pszenicy i buraków. Z tytułu dzierżawy przekazuje ona ojcu ok. 5 200 zł (ok. 450 zł miesięcznie), co znacznie poprawia miesięczny budżet pozwanego.

Pozwany zamierzał zwiększyć swoje dochody i zaczął hodować bydło. Obecnie posiada 29 sztuk żywego inwentarza, jednak hodowla ta nie przyniosła spodziewanych zysków. Z uwagi na złe warunki pogodowe koszty wyżywienia zwierząt wzrosły (nie mogły one często przebywać na łące), a ich waga nie zwiększała się w zakładanym tempie. Aktualnie bydło waży ok. 600 kg, podczas gdy optymalną wagą sprzedażową jest 800-850 kg.

A. B. mimo ciążyących na nim zobowiązań względem powoda nie zdecydował się na natychmiastową sprzedaż zwierząt z uwagi na duże straty tym spowodowane (przy cenie za kilogram na poziomie ok. 6,5-8 zł sprzedaż zwierzęcia o wadze 600 kg a nie 800 kg skutkowałaby zapłatą mniejszą o min. 1 200 zł za sztukę, co przy 29 sztukach bydła dałoby ok. 34 000 zł mniej). Pozwany otrzymał deklarację ze strony córki udzielenia pomocy finansowej w spłacie należności wobec powoda.

Sąd, po wnikliwym przeanalizowaniu sytuacji pozwanego doszedł do przekonania, że (w obliczu pierwotnego wyrażenia zgody na rozłożenie płatności na raty przez powoda) płatność zasądzonej kwoty należy rozłożyć na raty. Paradoksalnie nakazanie dłużnikowi uregulowania całości zobowiązania jednorazowo nie poprawiłoby sytuacji wierzyciela – dłużnik nie posiadałby środków na natychmiastową spłatę zaległości, konieczność zapłaty ponad 80 000 zł doprowadziłaby do sprzedaży nieruchomości rolnych, które obecnie stanowią źródło utrzymania rodziny dłużnika.

Stąd też w punkcie 2 wyroku rozłożono zasądzone w punkcie 1 świadczenie w łącznej kwocie 84 185,85 zł (80 407,79 zł + skapitalizowane odsetki za okres od 21 lipca 2017 roku do 23 marca 2018 roku) na 42 miesięczne raty, z czego 41 rat w kwocie 2 000 zł każda, a ostatnia rata w kwocie 2 185,85 zł i zastrzeżono, że raty te będą płatne do 15-tego dnia każdego miesiąca poczynając od kwietnia 2018 roku i to wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z kwot oraz że w przypadku uchybienia w płatności dwóch kolejnych rat cała pozostała do

zapłaty należność stanie się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uchybienia w płatności drugiej kolejnej raty od całej niespłaconej dotąd należności do dnia zapłaty. Uregulowanie to, w ocenie Sądu, pozwoli pozwanemu na utrzymanie gospodarstwa rolnego, a ustalenie wysokości rat na poziomie 2 000 zł miesięcznie zapewni elastyczność w przypadku nastania mniej dochodowych miesięcy czy wystąpienia czynników wpływających negatywnie na produkcję rolną (zła pogoda, choroby zwierząt, niskie ceny w skupie).

Nie tracąc z pola widzenia, że zastosowanie art. 320 kpc nie powinno być uciążliwe dla wierzyciela ustalono, że w przypadku uchybienia w płatności dwóch kolejnych rat wierzytelność stanie się wymagalna w całości. Rozwiązanie to sprawi, że interes powoda zostanie zabezpieczony – zwłoka dłużnika pozwoli mu na domaganie się płatności całej należności.

W przypadku rozłożenia zasądanego świadczenia na raty wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat, skoro więc powód dochodził w pozwie zasądzenia na swoją rzecz 80 407,79 zł z odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, a Sąd zasądzone świadczenie rozłożył na raty koniecznym było oddalenie powództwa w zakresie zasądzenia odsetek od daty wyroku do daty płatności każdej z rat, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie 3. uzasadnianego orzeczenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc i obciążono nimi pozwanego w całości, jako stronę przegrywającą proces. Na tej podstawie zasądzone od niego na rzecz powoda kwotę 9 421 zł, na którą to kwotę składały się: 4 021 zł z tytułu opłaty od pozwu oraz 5 400 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego (ustalonych na podstawie § 2 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych zmienionego Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

SSO Katarzyna Gawecka